

of-displaced-people-in-the-world-exceeded-50-million-for-the-first-time-since-the-end-of-world-war-ii---a-report-of-unhcr/.

2. Социально-психологическая адаптация мигрантов в современном мире: материалы 2-й Международной научно-практической конференции / Ответственный редактор В.В. Константинов. – М.: Издательство «Перо», 2014. – 225 с.

3. Психология адаптации и социальная среда: современные подходы, проблемы, перспективы / Отв. ред. Л.Г.Дикая, А.Л.Журавлев. – М.: Изд-во «Институт психологи РАН», 2007. – 624 с.

Хлонь О.М., психолог відділення психологічного забезпечення відділу кадрового забезпечення Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук

ДІЇ ПСИХОЛОГА В УМОВАХ УСКЛАДНЕНОЇ СЛУЖБОВОЇ ОБСТАНОВКИ В КОНТЕКСТІ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ГОТОВНОСТІ ДО СЛУЖБИ ТА МОТИВАЦІЙНИХ ФАКТОРІВ

Ускладнені умови службової діяльності обумовлюють значну психологічну напругу та виснаження працівників правоохоронних органів при виконанні службових обов'язків. При здійсненні психопрофілактичної роботи в стандартних умовах надання психологічної допомоги при наявності спеціально відведеного приміщення, якими зокрема може бути психотренінговий комплекс, кімната психологічного розвантаження або просто кабінет в якому психолог може провести консультацію чи діяльність спрямовану на психологічне розвантаження, така діяльність має всі умови бути ефективною. Однак робота психолога ОВС передбачає також і іншу діяльність, яка обумовлює необхідність здійснення психологічної роботи в умовах ускладненої службової

діяльності, коли необхідних умов для проведення такої діяльності не має. Зокрема часто трапляються ситуації коли психодіагностика має проводитися прямо на місці несення служби. Це зокрема може бути службові приміщення, плац чи подвір'я, територія вулиці чи провулків.

У таких випадках психолог, який проводить психологічну роботу з особовим складом на місці несення служби має відповідати вимогам та уміти.

Першим етапом такої діяльності є з'ясування мети психопрофілактичної роботи. Такою метою зокрема може бути:

1. Оцінка стану здоров'я працівника міліції, візуальна діагностика типових ознак захворювань або неприйнятного для несення служби стану здоров'я. При виявленні типових ознак захворювання працівник направляється для першочергового або повторного огляду лікарем або працівником, що може замінити лікаря. Про направлення працівника до лікаря психолог попереджає старшого на період несення служби. До моменту остаточного підтвердження захворювання вживаються заходи для уникнення широкої огласки можливих ознак захворювання.

2. Діагностика психосоматичних або окремих ознак психічних розладів, які можуть бути виявлені у процесі несення служби. При виявленні типових ознак психосоматичних або окремих ознак психічних розладів працівник направляється до лікаря або особи, що може такого лікаря замінити, а по можливості до лікаря-психіатра. Психолог також попереджає старшого офіцера відповідного підрозділу про направлення працівника до лікаря. Крім того психологом мають вживатися усі необхідні заходи для уникнення широкої огласки щодо наявності можливого захворювання чи розладів

3. Встановлення психологічного стану працівника міліції, внутрішнього психоемоційного стану, настрою на службу, мотивації, типових особистих проблем та інших факторів, що можуть завадити успішному несенню служби;

4. Налаштування на успішне та ефективне несення служби, при потребі нагадування основних мотиваційних чинників, що спонукають до виконання службових обов'язків на високому професійному рівні, які обираються в залежності від

індивідуальних особливостей кожної особи. Після цього опис сприятливого психологічного стану, який виникатиме після успішного проходження служби та підтвердження професіоналізму та самореалізації працівника.

5. Позитивне підтвердження необхідності та корисності їх роботи, висловлення позитивних емоцій та емоцій вдячності за виконану роботу, з метою підтримання оптимального психоемоційного стану працівника.

6. Підтвердження та посилення позитивних емоцій після успішного завершення служби, виявлення планів на майбутнє, при потребі шляхом спрямовуючих запитань, наведення на думку про найбільш доцільні, соціально бажані та прийнятні для співробітника методи відпочинку.

В даному випадку психолог має виступати в якості працівника, який негативні переживання та напруження оптимізує до типового робочого стану під час виконання професійних обов'язків. При цьому працівник, який консультується має потреби психологічного плану, які потребують задоволення особливо в тому випадку, коли працівник здійснює свої обов'язки на належному професійному рівні. Такими потребами є: потреба у визнанні з боку референтної групи, потреба у соціальну визнанні з боку осіб на яких направлені позитивні результати службової діяльності, потреба у структуруванні особистого часу у разі, якщо він тимчасово перебуває у стані бездії, потреба у знятті надмірної психофізіологічної напруги, потреба у реагуванні на власні неусвідомлені проблеми з боку професійних та компетентних спеціалістів (як потреба у захисті), потреба у рекреації психофізіологічних ресурсів, потреба у самореалізації, потреба у оптимальному психологічному відношенні заснованому на повазі до гідності та визнання власного соціального статусу.

Відсутність задоволення відповідних потреб обумовлює певну психологічну напруженість, яка сполучаючись із втомою після служби створює очевидний дискомфорт. В цьому випадку психолог може виступати тим суб'єктом психологічного впливу, який може розрядити психологічну напругу і дозволити

працівнику виконувати власні психологічні обов'язки в умовах оптимального психологічного стану.

Швець А.Ф., слухач
магістратури Національної
академії внутрішніх справ

ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ

Допит є найбільш поширеним способом одержання доказів. У той же час допит — одна з найбільш складних слідчих дій; його проведення вимагає від слідчого високої загальної та професійної культури, глибокого знання психології людини.

Мета допиту полягає в одержанні повних показань, що об'єктивно відображають дійсність. Ці показання є джерелом доказів, а фактичні дані, які в них містяться, — доказами.

Оскільки допит здійснюється під час безпосереднього спілкування з конкретною особою, основне значення тут має пізнавальна та комунікативна діяльність слідчого. Найчастіше проводиться допит підозрюваних, свідків, потерпілих. Хоча існує суттєва різниця у соціальному та кримінально-процесуальному статусі осіб вказаних категорій, їх допит за психологічними критеріями змістовної та динамічної сторін має певні загальні характеристики. Перш за все, допит будується поетапно:

- попереднє вивчення та аналіз обставин кримінального правопорушення;
- виконання процедури суто допиту (допитування);
- фіксація ходу та результатів допиту;
- аналіз та оцінка результатів допиту.

З вказаних етапів перший та останній виконуються поза контактом із допитуваним, другий та четвертий є частково контактними.[1, 53]

Ефективність допиту залежить значною мірою від ретельності попереднього вивчення особистості допитуваного.